

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση για τα κριτήρια και προϋποθέσεις υπό τις οποίες εκδίδεται η επιστολή της παρ. 1 του άρθρου 37Α του ν. 3959/2011 και καθορισμός λοιπών σχετικών θεμάτων εφαρμογής της εν λόγω διάταξης

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού (ΕΑ), αφού έλαβε υπόψη τις διατάξεις του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93/Α΄/20.4.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αποφάσισε ομόφωνα να θέσει το ακόλουθο κείμενο για δημόσια διαβούλευση σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 37Α του ν. 3959/2011:

I. Εισαγωγή

1. Η επιστολή μη ανάληψης δράσης αποτελεί ένα εργαλείο για την αξιολόγηση επιχειρηματικών σχεδίων από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια για λόγους δημοσίου συμφέροντος, ιδίως για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.
2. Η ΕΑ σημειώνει ότι, εκτός της χρηματοοικονομικής αβεβαιότητας που είναι εγγενής σε μακροπρόθεσμες επενδύσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη, πρώτον, οι περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις είναι μικρού μεγέθους και συνεπώς συντρέχουν λόγοι κλιμάκωσης των πρωτοβουλιών τους προκειμένου να αντλήσουν πιο αποτελεσματικά τους οικονομικούς πόρους που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση, ενδεχομένως μέσω της σύστασης επιχειρηματικών οικοσυστημάτων (τόσο ιδιωτικών όσο και μέσω συνεργασιών δημοσίου και ιδιωτικού τομέα). Επιπλέον, λόγω των σημαντικών διαφορών στη χρηματοδοτική ικανότητα για την πράσινη μετάβαση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, παρά τη σημαντική προσπάθεια που καταβάλλεται για δημόσια χρηματοδότηση από την ΕΕ, και ειδικά λόγω της σημαντικής οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης στην Ελλάδα την τελευταία δεκαετία, η οποία ενδέχεται να επιτείνει αυτό το χρηματοδοτικό κενό θα πρέπει να καταβληθεί σημαντική προσπάθεια προκειμένου να περιοριστούν συνθήκες αβεβαιότητας, όπως η ρυθμιστική αβεβαιότητα λόγω τυχόν εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού, και να παρασχεθούν μέσω της ασφάλειας δικαίου που θα επιτευχθεί κίνητρα στους επενδυτές ώστε να πραγματοποιήσουν τις απαραίτητες επενδύσεις για την Πράσινη μετάβαση, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο μακροπρόθεσμα την ανταγωνιστικότητα της εθνικής οικονομίας και την ένταση του ανταγωνισμού στις αγορές στην Ελληνική επικράτεια.
3. Η συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων δύναται σε ορισμένες περιπτώσεις να συμβάλει στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και την αποτελεσματικότερη προώθηση των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως η προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, οι επιχειρήσεις ενδέχεται να χρειάζονται καθοδήγηση σχετικά με τις πρωτοβουλίες τους, ώστε να μην αποτελούν οι κανόνες περί ελεύθερου ανταγωνισμού τροχοπέδη στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης. Προς αυτό τον σκοπό, οι επιστολές μη ανάληψης δράσεις δύναται να αποτελέσουν εργαλείο ενίσχυσης και ταχείας υλοποίησης τέτοιων καινοτόμων πρωτοβουλιών που προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς όμως να περιορίζουν ουσιαδώς τον ανταγωνισμό. Συμπράξεις ή μονομερείς συμπεριφορές που παραβιάζουν κατάφωρα τους κανόνες περί ελεύθερου ανταγωνισμού και βλάπτουν τους καταναλωτές υπό το μανδύα του δημοσίου συμφέροντος, ιδίως της βιώσιμης ανάπτυξης (πχ. πρακτικές

greenwashing), δεν συμβάλουν στην εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών και στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

4. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37Α του ν. 3959/2011, μία ή περισσότερες επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση επιστολής εκ μέρους του Προέδρου της ΕΑ ότι δεν θα αναλάβει δράση έναντι μιας οριζόντιας ή κάθετης σύμπραξης για παράβαση του άρθρου 1 του νόμου 3959/2011 ή και του άρθρου 101 της Σ.Λ.Ε.Ε. ή έναντι μίας πρακτικής για παράβαση του άρθρου 2 του νόμου 3959/2011 και του άρθρου 102 της Σ.Λ.Ε.Ε.. Οι επιχειρήσεις μπορούν να υποβάλλουν σχετικό αίτημα όταν ανακύπτει θέμα δημοσίου συμφέροντος, ιδιαίτερα σε θέματα επίτευξης των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.
5. Η διαδικασία του άρθρου 37Α αποτελεί μια απλοποιημένη διαδικασία με την έννοια ότι ο Πρόεδρος της ΕΑ με σχετική επιστολή του, κατόπιν εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού (ΓΔΑ), μπορεί να διαπιστώσει ότι δεν συντρέχει λόγος περαιτέρω δράσης. Η ΓΔΑ θα εξετάσει τα σχετικά αιτήματα λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα και τα στοιχεία που θα τις παράσχουν οι επιχειρήσεις. Η επιστολή αυτή δημιουργεί ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις για όσο χρονικό διάστημα δεν μεταβληθούν τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η επιστολή κατά το χρονικό διάστημα έκδοσής της.
6. Η διαδικασία του άρθρου 37Α δεν επηρεάζει το σύστημα αυτό-αξιολόγησης που έχει καθιερωθεί με τον Κανονισμό 1/2003 και τον ν. 3959/2011. Η αίτηση για την έκδοση επιστολής μη ανάληψης δράσης δεν δίνει στον αιτούντα το δικαίωμα να λάβει τέτοια επιστολή. Η ΕΑ διατηρεί την ευχέρεια να εκδώσει επιστολή οσάκις το θεωρεί ενδεδειγμένο ανάλογα με τη νομική αβεβαιότητα που ανακύπτει από ένα καινοφανές ή δυσεπίλυτο πρόβλημα του δικαίου του ανταγωνισμού, τις συνθήκες του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη σχετική αγορά, το όφελος στην επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, την αναγκαιότητα της συγκεκριμένης δράσης και την μη ύπαρξη βιώσιμων εναλλακτικών οι οποίες θα επηρεάζουν λιγότερο τον ανταγωνισμό.
7. Η επιστολή μη ανάληψης δράσης δεν είναι δεσμευτική για την ΕΑ, η οποία μπορεί να επανεξετάσει μεταγενέστερα προηγούμενη επιστολή μη ανάληψης δράσης. Συναφώς, τα εθνικά δικαστήρια και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μπορεί να λάβουν υπόψη τους την επιστολή μη ανάληψης δράσης, χωρίς όμως να δεσμεύονται.
8. Ο Πρόεδρος της ΕΑ, κατόπιν εισήγησης της ΓΔΑ, ανακαλεί την επιστολή μη ανάληψης δράσης που έχει εκδώσει σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, εάν περιέλθουν σε γνώση της ΕΑ νέα στοιχεία, τα οποία επηρεάζουν ουσιωδώς την αξιολόγηση της συμπεριφοράς, εάν μεταβληθούν τα πραγματικά περιστατικά, ή εάν η έκδοση αυτής βασίστηκε σε αναληθή ή παραπλανητικά στοιχεία. Η ανάκληση κοινοποιείται αμελλητί στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις.
9. Με την παρ. 5 του άρθρου 37Α του ν. 3959/2011 παρέχεται η νομοθετική εξουσιοδότηση στην ΕΑ να εξειδικεύσει με απόφασή της τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εκδίδεται η επιστολή της παρ. 1 κατόπιν δημόσιας

διαβούλευσης και να καθορίσει κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου.

10. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα απόφαση εξειδικεύει τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εκδίδεται η επιστολή της παρ. 1 του άρθρου 37^Α του ν. 3959/2011, ρυθμίζει λοιπά σχετικά θέματα εφαρμογής της εν λόγω διάταξης και εκθέτει τις λεπτομέρειες της σχετικής διαδικασίας.

II. Λόγοι οι οποίοι δικαιολογούν την υπαγωγή στη διαδικασία του άρθρου 37Α

II.A. Απαραίτητες προϋποθέσεις εκκίνησης της διαδικασίας

11. Προκειμένου να εξεταστεί μια υποβληθείσα αίτηση για έκδοση επιστολής μη ανάληψης δράσης, οι αιτούσες επιχειρήσεις πρέπει να επικαλούνται και να τεκμηριώνουν επαρκώς:

- (α) τον υπέρτερο λόγο δημοσίου συμφέροντος ο οποίος συντρέχει στην εκάστοτε περίπτωση (βλ. κατωτέρω υπό III),
- (β) ότι γεννάται πραγματική αβεβαιότητα επειδή ανακύπτει καινοφανές ή και δυσεπίλυτο πρόβλημα του δικαίου του ανταγωνισμού. Κλασική περίπτωση αποτελεί το γεγονός ότι μια συμφωνία ή πρακτική θέτει ζητήματα τα οποία δεν έχουν αποτελέσει στο παρελθόν αντικείμενο εξέτασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τα εθνικά ή τα ενωσιακά Δικαστήρια,
- (γ) η συμφωνία/ πρακτική είναι μείζονος σπουδαιότητας για τις αιτούσες επιχειρήσεις, και, εν γένει, την εθνική οικονομία.

II.B. Υποβολή και περιεχόμενο αίτησης

12. Προκειμένου να εξεταστεί μια υποβληθείσα αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο:

- (α) τα στοιχεία των αιτουσών επιχειρήσεων καθώς και όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων
- (β) πληροφορίες για τις δραστηριότητες των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και των ομίλων στους οποίους ανήκουν
- (γ) τον ορισμό αντικλήτου όλων των αιτουσών επιχειρήσεων¹
- (δ) περιγραφή του περιεχομένου της συμφωνίας, απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, εναρμονισμένης πρακτικής ή μονομερούς πρακτικής που αποτελεί το αντικείμενο της αίτησης
- (ε) οικονομικοί και στρατηγικοί λόγοι της συμφωνίας, απόφασης ένωσης επιχειρήσεων, εναρμονισμένης πρακτικής ή μονομερούς πρακτικής, επιδιωκόμενα αποτελέσματα και χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους

¹ Ο αντίκλητος μπορεί να είναι κοινός για περισσότερες ή όλες τις αιτούσες επιχειρήσεις.

- (στ) πλήρη και αναλυτικά στοιχεία για όλα τα σημεία που ενδείκνυνται για την εμπειριστατωμένη αξιολόγηση των ερωτημάτων καθώς και κάθε άλλο σχετικό πληροφοριακό στοιχείο
 - (ζ) πλήρη τεκμηρίωση των ανωτέρω και σχετικά αποδεικτικά στοιχεία (όπως, ενδεικτικά, μελέτες, οικονομικές αναλύσεις, παρουσιάσεις και άλλα εσωτερικά έγγραφα)
 - (η) σαφή προσδιορισμό των στοιχείων τα οποία καλύπτονται από επαγγελματικό απόρρητο και μη απόρρητη περίληψη του αντικειμένου της αίτησης
 - (θ) υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 Ν.1599/1986 στην οποία οι αιτούσες αναφέρουν ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην αίτηση είναι αληθείς, ορθές και πλήρεις και ότι όλες οι απόψεις που διατυπώνονται είναι ειλικρινείς
 - (ι) νομιμοποιητικά έγγραφα.
13. Η ΓΔΑ δύναται, κατόπιν εισήγησης στον Πρόεδρο της ΕΑ και τοποθέτησής του, να θέτει στο αρχείο αιτήσεις που δεν περιλαμβάνουν το ως άνω ελάχιστο περιεχόμενο. Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της επιχείρησης, η ΓΔΑ δύναται να χορηγήσει εύλογη προθεσμία για την προσκόμιση των ανωτέρω στοιχείων.
14. Σε κάθε περίπτωση, η προβλεπόμενη προθεσμία της παραγράφου 24 κατωτέρω αρχίζει από τον χρόνο κατά τον οποίο η ΓΔΑ παραλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία της αιτήσεως.
15. Κάθε ουσιώδης μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην αίτηση για την οποία τα μέρη έχουν λάβει ή έπρεπε να λάβουν γνώση μετά την υποβολή της εν λόγω αίτησης, πρέπει να κοινοποιείται εκουσίως και αμελλητί στην ΓΔΑ.
16. Εάν τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί είναι ανακριβή ή παραπλανητικά η αίτηση θα απορρίπτεται.

III. Λόγοι δημοσίου συμφέροντος

17. Στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης αποτελεί η κάλυψη των αναγκών των σημερινών γενεών χωρίς ωστόσο να κινδυνεύει η αυτάρκεια των επόμενων. Συνιστά έτσι μία ολιστική προσέγγιση καθώς εμπεριέχει πτυχές, προεκτάσεις και αποτελέσματα που αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία τα οποία είναι αλληλένδετα και αλληλοενισχυόμενα. Οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) εξειδικεύονται σε κείμενα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (βλ. ιδίως την «Ατζέντα 2030»² και τη Συμφωνία των Παρισίων³) και

² Βλ. <https://unric.org/el/17-%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CE%B9-%CE%B2%CE%B9%CF%89%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%B7%CF%83-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%CF%83/> και ιδίως τους στόχους με αρ. 7,9 και 13.

³ <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>

της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. ιδίως την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία⁴), τα οποία η Ελλάδα έχει δεσμευθεί να εφαρμόσει.

18. Ως στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης που προτίθεται να εξετάσει η ΕΑ θεωρούνται, μεταξύ άλλων:
- (α) Προστασία του περιβάλλοντος και περιορισμός του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, μέσω της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου⁵.
 - (β) Επίτευξη τεχνολογικής καινοτομίας με στόχο την επίτευξη των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης (π.χ. smart cities).
 - (γ) Προάσπιση και ενίσχυση της πράσινης μετάβασης των Μικρο-Μεσαίων Επιχειρήσεων.
19. Η αναφορά στο άρθρο 37Α της επίτευξης των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης είναι ενδεικτική και δεν αποκλείει την έκδοση επιστολών μη ανάληψης δράσης σε περιπτώσεις συνδρομής άλλων λόγων δημοσίου συμφέροντος.
20. Λόγοι δημόσιου συμφέροντος νοούνται περαιτέρω οι λόγοι που αναγνωρίζονται ως τέτοιοι στη νομολογία των εθνικών και ενωσιακών Δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων λόγων: δημόσια τάξη· δημόσια ασφάλεια· δημόσια υγεία· προστασία της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του συστήματος κοινωνικών ασφαλίσεων· προστασία των καταναλωτών, των αποδεκτών υπηρεσιών και των εργαζομένων· δικαιοσύνη των εμπορικών συναλλαγών· καταπολέμηση της απάτης· υγεία των ζώων· διανοητική ιδιοκτησία· διατήρηση της εθνικής ιστορικής και καλλιτεχνικής κληρονομιάς· στόχοι κοινωνικής πολιτικής και στόχοι πολιτιστικής πολιτικής.
21. Ενδεικτικά, λόγοι δημοσίου συμφέροντος για τους σκοπούς του άρθρου 37Α, εκτός των προαναφερθέντων μπορεί να είναι:
- (α) εξασφάλιση της προμήθειας και κατάλληλης διανομής βασικών προϊόντων και υπηρεσιών και ασφάλεια των αλυσίδων εφοδιασμού, ιδίως σε περιόδους κρίσης,
 - (β) προστασία της δημόσιας υγείας,
 - (γ) επίτευξη ή προάσπιση των στόχων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ειδικά όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη,
 - (δ) ενίσχυση της περιφερειακής βιώσιμης ανάπτυξης,

⁴ Βλ. ιδίως την από 11.12.2019 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία COM(2019) 640 final και τα σχετικά νομοθετικά εργαλεία. Βλ. ακόμα τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 2021/1119 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 30ής Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα»).

⁵ Βλ. Technical Report

- (ε) επίτευξη/προώπιση ενεργειακής αυτάρκειας στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα και της Μακροχρόνιας Στρατηγικής για το Έτος 2050,
- (στ) εξασφάλιση ευκαιριών απασχόλησης και αξιοπρεπών συνθηκών εργασίας στους πολίτες και σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού
- (ζ) επίτευξη ή προώπιση της κοινωνικής συνοχής

IV. Διαδικασία

IV.A. Επιστολή της ΓΔΑ

- 22. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή των ψηφιακών υπηρεσιών της ΕΑ. Ειδικώς για αιτήσεις που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, συνιστάται η υποβολή τους μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας ειδικού εποπτευόμενου χώρου (sandbox βιώσιμης ανάπτυξης).
- 23. Κάθε αίτηση πρωτοκολλείται και η ΓΔΑ χορηγεί αμελλητί στον αιτούντα απόδειξη παραλαβής.
- 24. Εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της πλήρους αίτησης, η ΓΔΑ, δυνάμει της παρ. 13 ανωτέρω, απευθύνει στις αιτούσες επιχειρήσεις επιστολή με την οποία τις ενημερώνει είτε ότι δεν θα εξετάσει περαιτέρω την αίτησή τους είτε ότι θα προχωρήσει στην ουσιαστική της αξιολόγηση.
- 25. Η ΓΔΑ δεν θα εξετάζει περαιτέρω αιτήματα:
 - (α) τα οποία δεν περιλαμβάνουν την αναφερόμενη υπό Π.Α τεκμηρίωση,
 - (β) τα οποία δεν περιλαμβάνουν το αναφερόμενο υπό Π.Β περιεχόμενο, με την επιφύλαξη της δυνατότητας της ΓΔΑ να ζητήσει από τις αιτούσες επιχειρήσεις να συμπληρώσουν την αίτηση κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 11 ανωτέρω,
 - (γ) εμπλεκόμενων επιχειρήσεων με πανομοιότυπα ζητήματα με υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον των εθνικών και ενωσιακών δικαστηρίων,
 - (δ) σχετικά με πανομοιότυπα ζητήματα με υποθέσεις οι οποίες έχουν εισαχθεί ενώπιον της ΕΑ,
 - (ε) υποβάλλονται σε πλήρως υποθετική βάση, μια και θα πρέπει να περιέχουν ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης,
 - (στ) υποβάλλονται για λογαριασμό τρίτων,
 - (ζ) στην περίπτωση που οι αιτούσες επιχειρήσεις δεν απαντούν εμπροθέσμως σε αιτήματα παροχής πληροφοριών κατ' άρθρο 38 του ν. 3959/2011.
- 26. Σε περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση παραιτηθεί από την αίτησή της, η ΓΔΑ, κατόπιν εισήγησης προς τον Πρόεδρο της ΕΑ και τοποθέτησής του, τη θέτει στο αρχείο, χωρίς να την αξιολογήσει περαιτέρω. Τα στοιχεία τα οποία

έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της αίτησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο ενδεχόμενων μεταγενέστερων διαδικασιών (όπως πχ. αυτεπάγγελτης έρευνας της ΕΑ).

IV.B. Εισήγηση της ΓΔΑ

27. Η ΓΔΑ αξιολογεί την αίτηση επί τη βάσει των περιλαμβανόμενων σε αυτή πληροφοριακών στοιχείων, χωρίς να είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει σε περαιτέρω έρευνα με δική της πρωτοβουλία.
28. Αφού προχωρήσει στην επί της ουσίας οικονομική και νομική αξιολόγηση της αίτησης, η ΓΔΑ, εντός τριών μηνών από την έκδοση της επιστολής της παρ. IV.A εισηγείται προς τον Πρόεδρο της ΕΑ σχετικά με την (ολική ή μερική/ υπό όρους ή μη) αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης.
29. Η Εισήγηση της ΓΔΑ δεν είναι δεσμευτική και δεν αποτρέπει τη ΓΔΑ να αξιολογήσει διαφορετικά στο μέλλον σχετική επιστολή ή να εκκινήσει σχετική έρευνα για την παραβίαση του ν.3959/2011 ή/και της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
30. Η ΓΔΑ μπορεί να ανακαλέσει την Εισήγησή της και να εκδώσει νέα, εισηγούμενη στον Πρόεδρο της ΕΑ τη μη έκδοση επιστολής μη ανάληψης δράσης, σε οποιοδήποτε στάδιο της εφαρμογής/υλοποίησης της αίτησης εφόσον περιέλθουν σε γνώση της ΕΑ νέα στοιχεία, τα οποία επηρεάζουν ουσιωδώς την αξιολόγηση της συμπεριφοράς, εάν περιέλθουν σε γνώση της νέα στοιχεία, νομικά και πραγματικά, τα οποία επηρεάζουν ουσιωδώς την αξιολόγηση της συμπεριφοράς, εάν μεταβληθούν τα πραγματικά περιστατικά, ή εάν η έκδοση της επιστολής βασίσθηκε σε αναληθή ή παραπλανητικά στοιχεία.

V. Επιστολή μη ανάληψη δράσης

V.A. Περιεχόμενο

31. Εντός είκοσι (20) ημερών από την κατάθεση της Εισήγησης της ΓΔΑ, ο Πρόεδρος αποφασίζει εάν θα εκδώσει επιστολή μη ανάληψης δράσης. Σε περίπτωση που αποφασίσει ότι δεν συντρέχει λόγος έκδοσης της σχετικής επιστολής, ενημερώνει σχετικά την αιτούσα επιχείρηση, χωρίς να προχωρήσει σε επί της ουσίας αξιολόγηση της αίτησης.
32. Η επιστολή μη ανάληψης δράσης περιλαμβάνει:
 - (α) συνοπτική περιγραφή των πραγματικών περιστατικών
 - (β) το νομικό σκεπτικό επί τη βάσει του οποίου εκτιμάται ότι:
 - i) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του άρθρου 1 ή/ και 2 του ν. 3959/2011 ή και του άρθρου 101 ή/και 102 ΣΛΕΕ
 - ii) πληρούνται οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος ή και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ

- (γ) το συμπέρασμα ότι για το λόγο αυτό δεν συντρέχει λόγος ανάληψης περαιτέρω δράσης
 - (δ) τυχόν όρους και προϋποθέσεις υπό τους οποίους η ΕΑ δε θα αναλάβει περαιτέρω δράση καθώς και τυχόν διευκρινίσεις ότι η έκδοσή της βασίζεται στην ύπαρξη ή απουσία ορισμένων πραγματικών περιστατικών
 - (ε) τυχόν καταληκτική ημερομηνία για την ισχύ/ εφαρμογή της
 - (στ) την επιφύλαξη ότι η επιστολή δεν είναι δεσμευτική για την ΕΑ ή τα εθνικά ή ενωσιακά δικαστήρια και άλλες αρχές ανταγωνισμού.
33. Η επιστολή μη ανάληψης δράσης είναι δυνατόν να περιορίζεται σε μέρος των ερωτημάτων που τίθενται στο υποβαλλόμενο αίτημα. Ακόμη, είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και άλλες πτυχές πέραν εκείνων που τίγονται στο αίτημα.

V.B. Φύση της επιστολής μη ανάληψης δράσης

34. Η επιστολή μη ανάληψης δράσης δεν συνιστά απόφαση της ΕΑ και δεν είναι δεσμευτική για την ΕΑ και τα δικαστήρια. Τα εθνικά δικαστήρια και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μπορεί να λάβουν υπόψη τους την επιστολή μη ανάληψης δράσης, χωρίς όμως να δεσμεύονται.
35. Η επιστολή δεν ισοδυναμεί με:
- (α) διαπίστωση ότι δεν υφίσταται παράβαση,
 - (β) διαπίστωση ότι τα άρθρα 1 ή/ και 2 του ν. 3959/2011 ή και του άρθρου 101 ή/και 102 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται, ή
 - (γ) απόφαση αρνητικής πιστοποίησης.⁶
36. Η επιστολή δεν εισάγει εξαίρεση στην απαγόρευση των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ.⁷
37. Στο πλαίσιο αυτό, οι αιτούντες παραμένουν υπεύθυνοι για τη διενέργεια της δικής τους αυτό-αξιολόγησης όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής των 1 ή/ και 2 του ν. 3959/2011 ή και του άρθρου 101 ή/και 102 ΣΛΕΕ.
38. Η επιστολή μπορεί να ανακληθεί από τον Πρόεδρο κατόπιν Εισηγήσης της ΓΔΑ σε οποιοδήποτε στάδιο της εφαρμογής/υλοποίησης της αίτησης εφόσον περιέλθουν σε γνώση της ΕΑ νέα στοιχεία, πραγματικά και νομικά, συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων στη νομολογία των εθνικών και ενωσιακών δικαστηρίων και εξελίξεων στις σχετικές αγορές, τα οποία επηρεάζουν ουσιαστικά την αξιολόγηση της συμπεριφοράς, εάν μεταβληθούν τα πραγματικά

⁶ Σύμφωνα και με το άρθρο 5 του Κανονισμού 1/2003, η ΕΑ δεν μπορεί να διαπιστώνει το ανεφάρμοστο των διατάξεων 101 και 102 ΣΛΕΕ, αφού αυτή η δυνατότητα επιφυλάσσεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

⁷ Πρβλ. άρθρο 10 Κανονισμού 1/2003.

περιστατικά, ή εάν η έκδοση της επιστολής βασίστηκε σε αναληθή ή παραπλανητικά στοιχεία.

39. Η έκδοσή της επιστολής δεν αποκλείει την κίνηση έρευνας εκ μέρους της ΓΔΑ και δεν εμποδίζει την ΕΑ από τη μεταγενέστερη αξιολόγηση της ίδιας πρακτικής και των πραγματικών περιστατικών που περιέχονται στο αίτημα, ιδίως μετά από καταγγελία, και τυχόν μεταβολών στα υποκείμενα πραγματικά περιστατικά. Η έκδοση γίνεται με την επιφύλαξη της αξιολόγησης του αντίστοιχου ζητήματος από τα εθνικά και ενωσιακά δικαστήρια.

V.Γ. Δημοσίευση

40. Οι μη εμπιστευτικές εκδοχές των επιστολών μη ανάληψης δράσης αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο της ΕΑ και δεν δημοσιεύονται στο ΦΕΚ.

VI. Εποπτευόμενος χώρος (sandbox)

41. Η ΕΑ λειτουργεί ψηφιακή πλατφόρμα ως ειδικό εποπτευόμενο χώρο για την αξιολόγηση των αιτήσεων που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη (sandbox).
42. Αιτήσεις που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη συνιστάται να γίνονται μέσω της πλατφόρμας στο πλαίσιο των διαφόρων «κύκλων» sandbox που θα προωθούνται από την ΕΑ.
43. Εντός της πλατφόρμας παρέχονται:
- (α) πληροφορίες για τα ζητήματα της βιώσιμης ανάπτυξης,
 - (β) παραδείγματα πρακτικών και αναλύσεων τους,
 - (γ) πληροφορίες για την διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων βάσει κριτηρίων/βασικών δεικτών απόδοσης (KPIs),
 - (δ) τα βήματα της αίτησης και της διαδικασίας αξιολόγησης και εφαρμογής/υλοποίησης του αντικειμένου της αίτησης.
44. Κατόπιν της αίτησης των ενδιαφερόμενων μερών, δίνεται πρόσβαση στον εποπτευόμενο χώρο (ασφαλής χώρος) για την επεξεργασία των αιτήσεων σε επόμενο στάδιο. Κατά το στάδιο της επεξεργασίας των αιτήσεων δύναται να ζητηθούν περαιτέρω πληροφορίες από τους αιτούντες.
45. Η τελική απόφαση καθώς και προϋποθέσεις για την εφαρμογή του αντικειμένου της αίτησης γνωστοποιούνται στα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω του ασφαλή χώρου.
46. Όλες οι αιτήσεις μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας λαμβάνουν αριθμό πρωτοκόλλου (απόδειξη παραλαβής).